

ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ 2018

PARDUBICE 22.5-23.5.2018

uděluje

ZÁŠTITU

nad konferencí
ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ 2018

Praha 10. 5. 2018

Ondřej Fyč
státní tajemník

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
www.msmt.cz

Inženýrka Eva Šulcová působila po dobu cca třiceti let na MŠMT ve funkci vedoucí odboru pro školní stravování. Významně se tak podílela na systému školního stravování

Ing. Eva Šulcová

EVIČKO VZPOMÍNÁME A DĚKUJEME

Ve spolupráci se Společností pro výživu založila tradici Konferencí školního stravování, kde měli pracovníci školního stravování možnost získat vysoce odborné informace z oblasti výživy, potravinářství, technologií i praxe. Tyto konference odborně sestavovala i dlouho po tom, co odešla do důchodu, ale stále držela krok s děním v oblasti školního stravování.

Na konci 80. let 20. století založila časopis Zpravodaj pro školní stravování, který zpočátku vycházel jako samostatný občasník. V polovině 90. let se Zpravodaj stal stálou součástí časopisu Výživa a potraviny, a v té době ho odebírala převážná většina školních jídelen v republice. Byla jeho šéfredaktorkou až do roku 2009, a i po tom, co předala vedení Zpravodaje, byla stále velmi aktivní členkou redakční rady, prakticky až do posledního okamžiku svého života.

HISTORIE ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ

připravila Ing. EVA ŠULCOVÁ

z tiskové konference r.2008

- První kroky ke školnímu stravování – přesnídávky pro školní děti krátce po druhé světové válce, pořizované ze zásob UNNRA
- **Na přelomu 40. a 50. let vznik prvních školních jídelen z iniciativy obcí a škol**
- **1953 – péčí o školní stravování je pověřeno Ministerstvo školství.** Vychází první vyhláška, určuje odpovědné orgány, výši nákladů na potraviny a výši úhrady za stravování . Rodiče hradí pouze náklady na potraviny
- **1963 jsou vyhlášeny výživové normy pro školní stravování,** postupně se zřizují výchovná střediska školního stravování v okresech, později v krajích- (inspektoři školního stravování)
- **Jídelny jsou součástí škol**
- Střediska metodicky vedou a kontrolují činnost školních jídelen, zajišťují vzdělávání pracovníků, později výuku učňů oboru kuchař pro potřeby školního stravování.
- Poplatky za stravování stačí pokrýt nároky optimálních výživových norem cca ze 70%, není politická vůle zatížit rodiče zvýšením poplatků tak, aby bylo možno dosáhnout výživového optima
- **Zejména v 70. letech velice rychlý kvantitativní rozvoj**

HISTORIE ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ

(z tiskové konference 2008)

- Kvalita poněkud zaostává pro neochotu zatížit rodiče vyššími poplatky a z důvodů problematického zásobování potravinami (kvalita potravin, nabídka, frekvence dodávek ...). Soustavné problémy s technickým vybavením školních jídelen
- Jídelny jsou postupně převedeny na samostatná zařízení tehdejších národních výborů, mají vlastní rozpočet a řízení
- **Po r. 1990** se zánikem okresů zanikla střediska školního stravování, MŠMT postupně omezuje vlastní působení na naprosté minimum,
- **Jídelny se v naprosté většině staly součástí škol Poplatky byly upraveny tak, aby umožnily dosáhnout výživového minima, školní stravování se řídí tzv. spotřebním košem (průměrná spotřeba potravin na 1 strávnicka za měsíc)**
- **Metodickou pomoc poskytuje téměř výhradně Společnost pro výživu – Zpravodaj školního stravování, konference, kurzy, receptury**

POZITIVA ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ NA ZAČÁTKU XXI. STOLETÍ (z tiskové konference 2008)

Současné školní stravování navazuje na dlouholetou tradici prověřenou zkušeností několika generací.

Ke své práci využívají pracovníci škol ověřených odborných poznatků z oboru zdravé výživy.

Školní jídelny se modernizují a splňují přísná pravidla na ně kladená přepisy národními i Evropské unie.

NEGATIVA ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ NA ZAČÁTKU XXI. STOLETÍ (z tiskové konference 2008)

- Po zrušení okresů zanikla okresní i krajská výchovná střediska školního stravování
- Funkce krajských inspektorů zůstala zachována v krajích, ne však ve všech a zpravidla ne v plném úvazku – příliš velký rozsah práce
- MŠMT sice má dále působit jako orgán pověřený mj. i péčí o školní stravování, ale jeho činnost v posledních letech nebyla prakticky patrná
- Školní jídelny se po r. 1990 staly součástí škol, jen některé velké jídelny jsou samostatnými právními subjekty
- **Spojení školy a školní jídelny přináší oběma subjektům řadu problémů**
- Podle provedeného šetření z r. 2006 asi 10% vedoucích školních jídelen udává, že se strany pedagogických pracovníků je jejich práce a postavení považováno za podřadné, v ostatních případech se pracoviště vzájemně v podstatě respektují.
- **V zájmu úsporných opatření jsou ve většině jídelen snižovány počty pracovníků, jejich pracovní úvazky jsou kráceny, a to až pod únosnou mez.**
- Funkce vedoucí/ho školní jídelny vypadla, snad omylem, z příslušného katalogu prací. Není proto nikde stanoven ani kvalifikační požadavek.
- **V současné době neexistuje povinnost ani možnost žádného typu a stupně dalšího vzdělávání pracovníků jídelen (s výjimkou hygienických předpisů).**
- **Platy pracovníků školních jídelen jsou značně pod průměrnou republikovou mzdou**

MÝTY, KTERÉ PROVÁZELY ŠKOLNÍ STRAVOVÁNÍ (z tiskové konference 2008)

- UHO
- UBO
- Obědy ve školní jídelně jsou stereotypní, málo pestré, málo chutné
- **Jídelny vaří podle starých norem**
- „malá domů“
- „celé léto prázdniny“
- Týrání dětí ve školní jídelně -dojídání
- Noční můry ze školní jídelny
- Poškození stravovacích návyků zážitky ze školní jídelny
- Onemocnění ze školní stravy
- **Děti ze školního stravování tloustnou**
- **Předávkování bílkovinami**
- Děti se nechtějí ve školních jídelnách stravovat

Zde platí stejné pravidlo jako u každého mýtu, že se nezakládá na pravdě, ale protože je stokrát opakovaný, všichni si myslí, že to tak doopravdy je!

ŠKOLNÍ JÍDELNY BYLY CITOVANÉ V MÉDIÍCH (z tiskové konference 2008)

Většina článků byla tematicky homogenních a opakovaně rozebírala domněnky, že se ve školní jídelně dětem dávají nepřiměřeně vysoké dávky bílkovin

V novinách bylo možné se dočíst o zastaralých normách, nezdravém a nechutném jídle, o strašných zážitcích ze socialistických jídelen. Vlastní podstata a význam školního stravování unikají pozornosti

Zajímavým novinářským počinem byl Test Mladé fronty Dnes, který prověřil školní jídelny v celé republice a výsledky testu prokázaly, že školní jídelny vaří nejen zdravě, ale také chutně a moderně.

ZMĚNY Z POSLEDNÍCH DESETI LET

- **Zlepšil se mediální náhled na školní stravování**

vysvětlování zdravotně-preventivní úlohy školního stravování

ukázky kreativity pracovníků ve školním stravování (soutěže o nejlepší školní oběd, zavádění dnů mezinárodních kuchyní)

- **Upřesnil se odborný systém školní stravování**

úpravy k výkladu užívání spotřební koše

legalizace dietního stravování

pamlsková vyhláška

- **Je v zájmu řady subjektů, které se ho snaží formovat**

Závěr

Školní stravování

- Zaslouhuje trvalou pozornost a péči celé naší společnosti
- Je součástí cílené výživové a potravinové politiky státu
- Vyžaduje odborný dohled a cílené metodické řízení
- Potřebuje podporu a uznání lidí, kteří se školnímu stravování věnují